

Nita Vilhena

* ~~Perigman~~

So

~~Perigman~~

**PRODUCTIEHUIS
ROTTERDAM**
ROTTERDAMSE SCHOUWBURG
JAARVERSLAG 2013

Schwalbe

KO

~~Perigman~~

Nita Vilhena

* Jan Raaij

E Schwalbe

Jan Raaij *

~~Perigman~~

KOBE

INHOUDSOPGAVE

JAARVERSLAG PRODUCTIEHUIS ROTTERDAM 2013

Productiehuis Rotterdam (Rotterdamse Schouwburg)
Schouwburgplein 25, 3012 CL Rotterdam T +31 (0)10 40 44 111 / F +31 (0)10 413 24 04
www.productiehuisrotterdam.nl

<u>VERSLAG VAN DE RAAD VAN TOEZICHT</u>	<u>04</u>
<u>DEEL 1 BESTUURSVERSLAG PRODUCTIEHUIS ROTTERDAM 2013</u>	<u>09</u>
01 Realisatie	10
02 Prestatie overzicht dkc 2013	14
03 Prestatie verantwoording 2013	15
04 De financiële positie van Productiehuis Rotterdam	20
05 Personeel en organisatie	21
06 Stichting Productiehuis Rotterdam	22
07 Ten slotte	23
<u>DEEL 2 ACTIVITEITENVERSLAG</u>	<u>29</u>
01 Producties talentontwikkeling	30
02 Coproducties met Rotterdamse partners	36
03 Afronding tweejarige ontwikkelingsprojecten '11-'13	38
<u>DEEL 3 BEZOEKERSAANTALLEN</u>	<u>43</u>

redactie Productiehuis Rotterdam **vormgeving** Stof
Rotterdam **fotografie** Pepijn Lutgerink, Sanne Peper

VERSLAG VAN DE RAAD VAN TOEZICHT

LEDEN VAN DE RAAD VAN TOEZICHT

De Raad van Toezicht van de Stichting Productiehuis Rotterdam bestond in 2013 uit de volgende personen:

- de heer mr. J.P.M. Baeten (voorzitter)
- de heer drs. H. Andersson
- de heer drs. F. W. Weisglas
- de heer dr. D. Molenaar
- mevrouw drs. M. Warburg

De Raad is samengesteld op basis van een vastgelegd profiel en zijn benoeming is bekrachtigd door het Gemeentebestuur van Rotterdam. De leden zijn conform de statuten benoemd voor vier jaar. Er is in 2008 een 'getrapt' rooster van aftreden vastgesteld zodanig, dat de vier leden die bij de oprichting tegelijkertijd zijn benoemd, in verschillende jaren aftreden.

Per 1 januari 2013 hebben mevrouw Van Walsum en de heer Wakkie de Raad verlaten om opgevolgd te worden door de heer F. Weisglas en de heer D. Molenaar. Met de benoeming van de heer Weisglas tot lid van de Raad van Toezicht wordt voldaan aan de wens van het bestuur van de Stichting Sponsorfonds tot een nauwere samenwerking tussen beide organen. Met de benoeming van de heer D. Molenaar wordt ook gevolg gegeven aan de wens van RvT en directie om een vertegenwoordiger van het voormalige bestuur van de Stichting Wunderbaum in de Raad op te nemen. Ook deze benoemingen zijn bevestigd door het College van Burgemeester en Wethouders van Rotterdam.

AANTAL VERGADERINGEN

In 2013 vonden reguliere vergaderingen van de Raad plaats op 22 maart, 24 mei, 20 september en 6 december. Op 22 maart vond er ook een besloten vergadering plaats. Van alle vergaderingen is verslag gelegd.

De voorzitter en de bestuurder hebben op maandelijkse basis overleg gevoerd over de gang van zaken binnen de Stichting. Leden van de Raad wonen met grote regelmaat voorstellingen bij.

De Raad van Toezicht heeft na het aangekondigde vertrek van Jan Zoet als directeur de werving van de nieuwe directeur ter hand genomen. Ondersteund door The Executive Network/ Jan Rampund heeft (een vertegenwoordiging) van de Raad gesprekken gevoerd met een aantal kandidaten om zo te komen tot een laatste tweetal. Deze twee kandidaten zijn geïnterviewd door een vertegenwoordiging vanuit de betrokken Stichtingen en door een afvaardiging van de Ondernemingsraad van de Rotterdamse Schouwburg. Hun adviezen meewegend heeft de Raad besloten om Ellen Walraven aan te stellen als directeur/bestuurder.

Op 22 maart heeft de Raad van Toezicht formeel de benoeming van mevrouw Ellen Walraven vastgesteld als algemeen directeur van de Rotterdamse Schouwburg per 1 juni 2013. Hierbij is zij formeel ook benoemd tot bestuurder van de Stichting Productiehuis Rotterdam.

OORDEEL VAN DE RAAD VAN TOEZICHT OVER DE ALGEMENE GANG VAN ZAKEN IN DE STICHTING

De Raad heeft in zijn overleg met het bestuur uitgebreid in beleidsvormende en adviserende zin aandacht besteed aan aspecten als strategie, organisatie en bedrijfsvoering, marketing en communicatie, en de financiële huishouding van de stichting.

De Raad van Toezicht heeft kennis genomen van kwartaalrapportages en overige bedrijfsinformatie, van zowel de directie van de Rotterdamse Schouwburg, als mede van T. Elstgeest, Hoofd Productiehuis Rotterdam.

In de vergadering van 22 maart stemt de Raad in met de inhoud van het jaarverslag 2012 van de stichting Productiehuis Rotterdam, inclusief de controleverklaringen van Dubois & Co. Hiermee verleent de Raad **formele goedkeuring** aan het jaarverslag 2012 inclusief de controleverklaringen. Voorts verleende de Raad zijn decharge aan de directeur/bestuurder voor het gevoerde beleid in 2012. Tevens stemde de vergadering in met de begroting (inclusief Productiehuis Rotterdam) zoals opgenomen in het Jaarplan 2013 dat voor de gemeente is opgesteld.

De Raad van Toezicht heeft de gevolgen van het reorganisatieplan *A sense of Urgency* nauwgezet gemonitord. Vanaf de eerste vergadering van de nieuwe directeur op 20 september is de directie aangespoord om snel te komen met een toekomstverkenning. Deze moet in 2014 uitmonden in een eerste aanzet tot een nieuw beleidsplan. Voorts is gestuurd op het blijvend inzichtelijk maken van de ontwikkelingen binnen Theater Rotterdam en de efficiencywinst in directieverslagen te benoemen.

De Raad van Toezicht bedankt directie, hoofd en medewerkers voor het bewaken van de kwaliteit en continuïteit van het Productiehuis Rotterdam, tijdens een ingrijpend jaar waarin de organisatie zich moest 'her-stellen' na een bezuinigingsoperatie en directiewisseling. Dit geeft ons het vertrouwen en de overtuiging dat het Productiehuis Rotterdam zich kan richten op de kerntaak talentontwikkeling.

Het is verheugend om te constateren dat in het eerste jaar van de nieuwe Cultuurplanperiode het beoogd resultaat op het gebied van prestaties behaald is. Er was sprake van een financieel negatief resultaat. Dit wordt echter met toestemming van OC&W voor 95% gedekt uit het nog beschikbare Bestemmingsfonds.

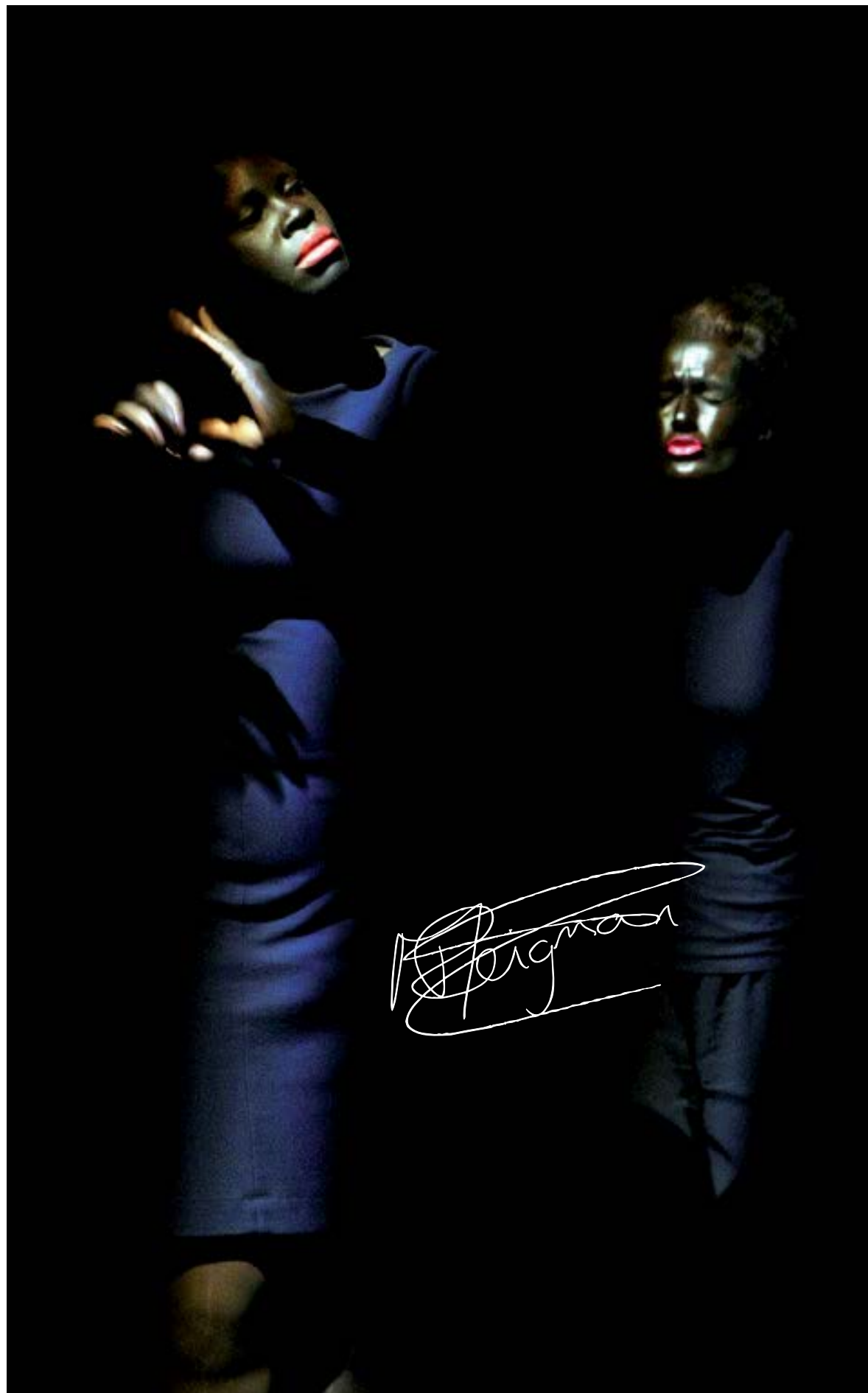
Namens de Raad van Toezicht,

mr. Jos P.M. Baeten
voorzitter

KOBE

DEEL 1
BESTUURSVERSLAG
PRODUCTIEHUIS
ROTTERDAM 2013

01 REALISATIE

INLEIDING

Het jaar 2013 was voor Productiehuis Rotterdam een nieuw begin in een andere realiteit. Het Ministerie van OC&W had besloten de landelijke productiehuisen niet meer te financieren en een deel van deze talentontwikkelingsfunctie aan de grote gezelschappen te geven. In heel Nederland ontstond daardoor een grote leemte in de begeleiding van excellent talent. Makers die na hun opleiding een eigenzinnige positie in het veld probeerden te veroveren, kregen moeite plekken te vinden om hun podiumdromen te realiseren.

Productiehuis Rotterdam was erin geslaagd zijn structurele subsidie van de Gemeente Rotterdam te houden en kon daarom, zij het op kleinere schaal en als onderdeel van Theater Rotterdam, verder met zijn belangrijk kerntaak: theatertalent begeleiden bij hun artistieke en professionele ontwikkeling op weg naar een zelfstandige positie in het professionele theaterveld. Met talentvolle theatermakers definiëren we een traject van drie tot vier jaar waarin ruimte is voor zowel artistieke ontwikkeling als een actieve coaching in ondernemerschap. We maken theatervoorstellingen en projecten, positioneren die zo goed mogelijk in het veld en helpen makers een eigen publiek op te bouwen.

In 2013 maakten we een omvangrijke productie met theatercollectief Schwalbe. Het was onze vierde gezamenlijke productie. Hun plan om met 100 man op het podium te staan, leek in eerste instantie niet realistisch. We slaagden er echter in de zeven theaters van de Coproducers te overtuigen deze productie te ondersteunen. Ook ontving Productiehuis Rotterdam subsidie van de Europese Unie voor deze productie via het programma European Middle Western Art. De voorstelling *Schwalbe zoekt massa* ging in première tijdens Festival de Keuze en daarna op tournee. Meer dan 600 mensen deden tot nu toe als vrijwilliger aan de voorstelling mee.

De Melkweg nodigde ons uit een XL versie te maken voor de Rabozaal van de Stadsschouwburg Amsterdam en de voorstelling werd genomineerd voor de BNG Bank Nieuwe Theatermakersprijs. In 2014 zal de voorstelling nog te zien zijn op verschillende nationale en internationale festivals, waaronder het Nederlands Theater Festival.

De theaterproductie *The Humans* voor de grote zaal was een collectief succes van verschillende Rotterdamse partners. Op uitnodiging van Witte de With, center for contemporary art, werkte beeldend kunstenaar Alexandre Singh vanuit Rotterdam een jaar lang aan het script, de regie, decors en kostuums van deze voorstelling. *The Humans* ging in première tijdens Festival de Keuze en speelde vervolgens in BAM op het Performa Festival in New York. In 2014 zal de voorstelling te zien zijn op het prestigieuze internationale theaterfestival in Avignon en de film die in de Rotterdamse Schouwburg werd opgenomen is geprogrammeerd in verschillende internationale tentoonstellingen zoals in Gallery Sprüth Magers in Londen.

Naast deze twee grote projecten maakte Productiehuis Rotterdam voorstellingen met het net afgestudeerde theatercollectief Moeremans & Sons en met de Rotterdamse regisseuse Milone Reigman. Voor het eerst produceerden we een voorstelling van choreografe Rita Vilhena en maakten een locatieproject met het Rotterdamse duo-collectief Kobe. Samen met Operadagen Rotterdam maakten we de muziektheatervoorstelling *Sounds of Absence* van Falk Hübner. Wegens succes ging Rory de Groot met zijn voorstelling *Hand in Hand* nog eens op tournee. We toonden de voorstelling ook in Rotterdam waar onder andere 'de schouwburgers' gezamenlijk deze voorstelling over zijn carrière als profvoetballer kochten en hun vrienden voor deze speciale avond uitnodigden. Ook ronden we de tweejarige ontwikkelingstrajecten van Shertise Solano en Tjon Rockon af, die gesteund waren door Fonds Podiumkunsten en de Gemeente Rotterdam, met de voorstellingen *Stigma* en *Bouta*. Het Fonds Podiumkunsten honoreerde een nieuwe tweejarige "nieuwe makerssubsidie" voor het performancecollectief *Urland* die aan ons werden voorgedragen door acteursgroep Wunderbaum.

ARTISTIEKE VISIE

Productiehuis Rotterdam richt zich al jaren op theatermakers die als vanzelfsprekend interdisciplinair denken en diversiteit omarmen. Vaak werken we met theatermakers die zich een zekere artistieke autonomie toe-eigenen in het theaterveld en vernieuwing van de theaterconventies niet schuwen. Dit profiel is nog altijd relevant in een stad die een grootstedelijke dynamiek kent, veel verschillende culturen en mixen herbergt en waarin tegenstellingen op straat liggen.

Ons uitgangspunt werd het leggen van verbindingen met andere grootstedelijke culturele omgevingen – zowel met (kleine) lokale initiatieven als grotere organisaties. We willen onze makers niet alleen in Rotterdam laten wortelen, in 'onze' schouwburg en met 'ons' publiek kennis laten maken, maar ook met een bredere culturele omgeving van Rotterdam, Nederland, Europa en soms de wereld. Steden als Brussel, Gent, Berlijn, Londen, Antwerpen of Istanbul voelen soms dichterbij dan kleine provinciesteden waar culturele diversiteit en de rauwheid van de stedelijke cultuur minder vanzelfsprekend zijn. Wereldwijd worden burgers geconfronteerd met gelijksoortige problemen en onderwerpen als sociale ongelijkheid, migratie, instortende financiële systemen, digitalisering, individualisme tegenover collectivisme, nationalisme tegenover wereldburgerschap. Het zijn onderwerpen waar de nieuwe generatie theatermakers zich mee verhoudt en waar een breed referentiekader belangrijk is. Juist daarom wortelen we ons graag in Rotterdam, maar houden de deuren open naar andere steden en landen.

In de eerste helft van het jaar namen we afscheid, van collega's, van directeur Jan Zoet en van een aantal bijzondere theatermakers die doorstroomden naar een meer onafhankelijke positie in het theaterveld. Tegelijkertijd richtten we onze pijlen op de toekomst. Na alle negatieve uitingen over de betekenis van theater en kunst in onze samenleving, zijn we gedreven om met jong talent nieuwe verbindingen te maken. We gaven onszelf de opdracht om nog meer zichtbaar te maken dat juist de nieuwe generatie theatermakers kieuwen heeft om veranderingen bloot te leggen, te reflecteren op actuele maatschappelijke kwesties en deze via het theater ter discussie te stellen of om te draaien. We zochten en vonden andere manieren om publiek aan ons te binden, zoals we deden in de participatievoorstelling van Schwalbe of met het sociaal politieke werk van Milone Reigman en Tjon Rockon.

Productiehuis Rotterdam vond met zijn kleine team positie in Theater Rotterdam: de coalitie die we met het RO, de Rotterdamse Schouwburg en Wunderbaum aangingen. We deelden ons kantoor met acteursgroep Wunderbaum, startten met hen een gezamenlijke publiciteit- en marketingafdeling, vonden binnen de coalitie oplossingen voor vanwege de reorganisatie gevallen gaten in productie, ruimtegebruik en technische ondersteuning en startten met onze partners nieuwe artistieke en educatieve projecten.

In 2013 werkten we met ongeveer 40 verschillende regisseurs, acteurs, vormgevers en muzikanten in zeven verschillende nieuwe producties. Daarnaast waren er zes producties op tournee en bereikten we 1442 mensen met onze educatieve projecten.

PARTNERS IN NEDERLAND EN EUROPA

Niet alleen het Rotterdamse maar ook het Nederlandse professionele theaterveld is sinds 2013 een ander landschap. Direct van invloed op Productiehuis Rotterdam zijn bijvoorbeeld: het wegvallen van veel van de collega-productiehuizen en de daarbij behorende jonge generatie makers; de sluiting van het Theater Instituut Nederland met onder andere de organisatie van de Blind Date tournee voor 'jonge' makers en internationale showcase programma's; en het afgeslankte budget voor meer experimentele voorstellingen en nieuwe theaternamen in de theaters en schouwburgen door het hele land. Om dit voor een deel op te vangen werken we actief aan het leggen van nieuwe verbanden en relaties. Onder andere:

De Coproducers

In dit netwerk van zeven Nederlandse kwaliteitstheaters treedt Productiehuis Rotterdam op als producerend partner van de Rotterdamse Schouwburg. Andere theaters zijn: Theater Frascati (Amsterdam); De Toneelschuur (Haarlem); Theater Kikker (Utrecht); Grand Theatre (Groningen); Theater aan het Spui (Den Haag) en de Verkadefabriek (Den Bosch). In 2013 werd de voorstelling van *Schwalbe zoekt massa* gekozen als een van de twee producties waarin de Coproducers investeerden door middel van een financiële bijdrage en speelbeurten in alle Coproducers-theaters.

European Middle Westers Art Project

Op uitnodiging van 0090 (een platform voor internationale hedendaagse kunst uit Antwerpen) nam Productiehuis Rotterdam deel aan het European Middle Western Art Project (EMWAP). Ondersteund door de Europese Unie, produceren en presenteren we internationale coproducties tussen West-Europa en Turkije (Istanbul) en bieden een platform van uitwisseling tussen kunstenaars uit West- en Oost-Europa. De voorstelling van Schwalbe zal in 2015 in Istanbul worden gespeeld. Daarnaast hosten we enkele producties van de andere EMWAP partners in Rotterdam en maken we in 2014 opnieuw een voorstelling met de Copycats – een collectief van Nederlandse en Turkse theatermakers.

PARTNERS IN THEATER ROTTERDAM EN IN DE STAD

Club KBS

Samen met de Rotterdamse Schouwburg voelt Productiehuis Rotterdam een enorme noodzaak voor het presenteren van nieuwe theatermakers in Rotterdam. In de Krijn Boon Studio startten we in september 2014 gezamenlijk de programmalijs **Club KBS** waarin de voorstellingen van collega-productiehuizen als Frascati Producties (Amsterdam), Dansateliers (Rotterdam) en andere onafhankelijke initiatieven naast de voorstellingen van Productiehuis Rotterdam worden getoond. In Club KBS tonen we de voorstellingen inclusief een meet & greet met de theatermaker of met een voorprogramma vanuit Productiehuis Rotterdam. Club KBS richt zich op een publiek van generatiegenoten van de theatermakers (20 – 45 jaar). Ook veel 'Onbeperkt Kleine Zaal Kaarthouders' zijn geïnteresseerd in nieuwe namen en ontwikkelingen in het theater. In 2014 toonden we sinds september achttien voorstellingen in deze serie, waarvan een groot deel was uitverkocht. In seizoen 2015-2016 wordt de samenwerking met andere producerende huizen uitgebreid.

Actie #1 Het Licht en Actie #2 BLaBlaBla Act Now – Theater Rotterdam

Aan de gezamenlijke 'acties' van Theater Rotterdam nemen ook de theatermakers van Productiehuis Rotterdam deel. In **Actie #1** mengden Carole van Ditzhuyzen (Tijdelijke Samenschooling) en Tjon Rockon zich met de acteurs van Wunderbaum en het RO Theater. In **Actie #2** speelden Michiel Bakker (Tijdelijke Samenschooling) en de makers van Schwalbe mee. Deze voorstellingen worden onder de artistieke leiding van een van de partners (Actie #1 – RO Theater; Actie #2 – Wunderbaum) in één week gerepeteerd en getoond. De directe samenwerking tussen acteurs en theatermakers van de verschillende gezelschappen levert inspiratie, een intensieve kennismaking en soms samenwerking in de toekomst op. Zo adviseerde bijvoorbeeld één van de theatermakers van Schwalbe bij een voorstelling van Wunderbaum. Naast de gezamenlijke productie organiseren de educatie-afdelingen van Theater Rotterdam een programma voor jongeren (16-26 jaar) dat aan het einde van de week wordt opgevoerd voor het publiek. Yowsah, Yowsah, Yowsah in 2014 zal onder artistieke leiding van Productiehuis Rotterdam worden gerealiseerd.

De Derde Dinsdag

De Derde Dinsdag is een reizende liveshow die steeds te gast is op een andere culturele plek in de stad. In de culturele talkshow wordt het publiek in anderhalf uur geïnformeerd over de culturele programma's en projecten die er de komende maand in Rotterdam te zien en beleven zijn. We presenteren korte interviews, performances, filmreviews, theaterscenes en live muziek. De Derde Dinsdag is een initiatief van Kunstblock (Showroom MAMA, TENT., CBK Rotterdam, V2, Witte de With en WORM), RO Theater, Het Nieuwe Instituut, Productiehuis Rotterdam/Rotterdamse Schouwburg, Dansateliers en de Doelen.

02 PRESTATIE OVERZICHT DKC 2013

Taak	Prestatie	Jaarverslag 2013	Jaarplan 2013
Totaal	aantal producties aantal presentaties totaal aantal bezoekers/deelnemers	7 156 11.693	6 90 6.300
In Rotterdam	aantal producties aantal presentaties aantal bezoekers/ deelnemers	7 58 4.522	6 50 4.000
Educatie binnenschools	primair onderwijs voorgezet onderwijs HBO WO	0 0 0	0 0 0
Educatie buitenschools	jonger dan 25 jaar: jongerenactiviteiten en bliksemstages 25 jaar en ouder: workshops, nagesprekken lezingen en masterclasses	196 1.246	0 0

03 PRESTATIE- VERANTWOORDING 2013

BEZOEKERS

Het aantal bezoekers dat de voorstellingen en activiteiten van Productiehuis Rotterdam in 2013 bezocht is hoger dan aan het begin van het jaar ingeschat. Het aantal daalde weliswaar ten opzichte van vorige jaren (13.135 in 2013, 13.179 in 2012, 16.559 in 2011), maar met slechts een derde aan structurele subsidie en een veel kleiner team is dit een zeer goede prestatie. Dat het aantal meer is dan in 2012 geschat is te verklaren uit het succes van de voorstelling *Schwalbe zoekt massa*. Daarnaast profiteert Productiehuis Rotterdam in 2013 nog van de inspanningen van vorige jaren: een aantal producties die in 2011 en 2012 werden gemaakt gingen in 2013 in reprise of op tournee en zorgden voor extra speelbeurten en bezoekers.

De bezettingsgraad van de speelplekken is vergelijkbaar met andere jaren. De gemiddelde bezettingsgraad op internationaal niveau en in Rotterdam is goed (76% internationaal en 72% in Rotterdam) en op nationaal niveau wat lager. Internationaal worden producties vaak getoond op festivals met een goed publieksbereik. Bovendien kiest de programmeur bewust voor (het succes van) een bepaalde productie in een specifieke context. Ook in ons eigen theater, de Rotterdamse Schouwburg, zijn we goed in staat het juiste publiek bij onze voorstellingen te vinden. Op nationaal niveau is de gemiddelde bezettingsgraad 45%. Dit is niet hoog. De voorstelling van Schwalbe deed het in verhouding met andere jaren in het land goed, maar stond voor het eerst niet in kleine, maar soms ook middelgrote zalen waardoor de bezettingsgraad tegenviel. De tournee van *Bouta* liep ook goed maar had enkele uitschieters naar beneden zoals in Eindhoven, Alkmaar en Purmerend.

PRODUCTIES

Productiehuis Rotterdam maakt geen onderscheid meer tussen producties en coproducties. Ten slotte worden bijna al onze producties in samenwerking met andere partners gemaakt omdat een volledig productiebudget voor een voorstelling nog zelden vanuit onze eigen organisatie alleen kan worden be-

kostigd. Coproducties waarbij we slechts op afstand betrokken zijn, kunnen we om financiële redenen niet meer aangaan. Voorstellingen die slechts enkele malen spelen gaan vaak in een volgend seizoen nog op tournee of maken we als start van een ontwikkelings-traject van een specifieke theatermaker.

De lijst van nieuwe producties in 2013 ziet er dan als volgt uit:

- 1) *Schwalbe zoekt massa* / Schwalbe, 23 voorstellingen
- 2) *The Humans* / Alexandre Singh, 8 voorstellingen
- 3) *Kill Your Character* / Moeremans & Sons, 12 voorstellingen
- 4) *Set New Beginnings* / Rita Vilhena, 2 voorstellingen
- 5) *Sounds of Absence* / Falk Huebner, 5 voorstellingen
- 6) *Stigma* / Milone Reigman, 6 voorstellingen
- 7) *Over the Road* / Kobe, 9 voorstellingen

Wegens succes gingen de volgende voorstellingen (nogmaals) op tournee:

- 1) *Hand in Hand* / Rory de Groot - 20 voorstellingen
- 2) *Bouta* / Tjon Rockon, Anoeek Nuyens, Marjolijn van Heemstra - 18 voorstellingen
- 3) *My First Suicide* / Moeremans & Sons - 14 voorstellingen
- 4) *Poëten en Bandieten* / De Warme Winkel - 10 voorstellingen
- 5) *Schwalbe speelt vals* / Schwalbe - 7 voorstellingen
- 6) *Unserdeutsch en Phantom Story* / Nicola Unger - 10 voorstellingen

Bovenstaande voorstellingen zijn producties die in eerdere jaren door Productiehuis Rotterdam werden gemaakt. De tournees van *Bouta*, *My First Suicide* en *Schwalbe speelt vals* werden voor een groot deel door Productiehuis Rotterdam verkocht en georganiseerd. De andere voorstellingen gingen in 2013 op tournee zonder directe technische of productionele ondersteuning van Productiehuis Rotterdam.

PUBLIEKSWERKING – PARTICIPATIE EN AMBASSADEURS

Hoewel we in het eerste jaar van de nieuwe financiële situatie van Productiehuis Rotterdam nog geen beloftes hebben gedaan op het gebied van educatie of programma's voor specifieke doelgroepen, dienden zich in 2013 een aantal projecten aan die zich leenden voor een intensief educatief of participatietraject. Vanuit Theater Rotterdam werkten we met de partners samen aan het opzetten van het jongeren educatieproject naast de zogenaamde *Acties*. Dit jongerenproject vindt zijn continuïteit in de jongerengroep TRoep. De voorstelling van Schwalbe ontpopte zich als een intensief participatieproject waaraan een grote groep amateurs deelnam. En bij de voorstelling van de prestigieuze dansopleiding van P.A.R.T.S van Anne-Terese De Keersmaeker organiseerde Productiehuis Rotterdam drie workshops voor beginnende en gevorderde dansers.

Schwalbe zoekt massa

Voor de voorstelling *Schwalbe zoekt massa* besloot performancegroep Schwalbe met 100 man op het podium te gaan staan. Dit konden onmogelijk 100 betaalde professionals zijn. In samenwerking met het theatercollectief bedachten we een systeem van een Rotterdamse kerngroep, met wie intensief gerepeteerd werd en die daarna meereisde naar de verschillende speelsteden. Deze amateurs werden per stad aangevuld met vrijwilligers uit de speelsteden zelf, die na een workshop en een repetitie ook deelnamen aan de voorstelling. Voorafgaand aan de speeldag gaf Schwalbe een workshop in de betreffende stad om alvast kennis te maken en de werkwijze van de voorstelling te introduceren.

De oproep tot deelname werd uitgezet via amateurvereniging en studentenverenigingen, theater/danscursussen en -opleidingen, sportclubs, CKV contacten, sociale media en nieuwsbrieven, medewerkers, vrienden en persoonlijke netwerken. Na twee weken trainingen selecteerden we een kerngroep van 30 tot 35 spelers – met een maximale variëteit in leeftijd (19 – 87 jaar), sekse, type en sociale en culturele achtergrond. Niet iedere zaal leende zich ervoor om met een totaal van 100 mensen op het podium te staan, maar vaak lukte het om de kerngroep minstens te verdubbelen.

Uiteindelijk gaf Schwalbe in 2013 twee weken workshops in Rotterdam en nog acht workshops voorafgaand aan de voorstellingen in het land. Totaal renden er naast de kerngroep ongeveer 670 mensen mee in de voorstellingen. Voor de Schwalbe XL in de Melkweg op 1 december lukte het zelfs om 203 mensen bij elkaar te brengen.

Bijzonder is te zien dat de kerngroep zich ook na de tournee nog altijd organiseert. De groep heeft contact via social media, bezoekt voorstellingen, organiseert culturele avonden, neemt gezamenlijk sportlessen en doet looptrainingen. Ook de 'massa' in Gent heeft nog altijd een eigen facebook groep waar informatie over culturele activiteiten wordt gedeeld. *Schwalbe zoekt massa* bewees dat participatie georganiseerd op een goed professioneel niveau liefde voor theater, begrip voor elkaar en een speciale band met het gezelschap oplevert.

Deze participerende trend is ook in Europa te zien. Steeds meer gezelschappen zoeken nieuwe manieren om een directe relatie met hun publiek te maken. *Schwalbe zoekt massa* is daar een goed voorbeeld van. De dialoog over onder andere deze voorstelling mondde uit in een samenwerking met elf andere producerende Europese theaters met wie we een meerjarige subsidieaanvraag bij de Europese Unie indiende voor een producerende netwerk getiteld *Public Connections* voor de periode 2015-2018.

Workshops Re:Zeitung

De Rotterdamse Schouwburg en Productiehuis Rotterdam haalden met het project *Re:Zeitung* een wereldpremière binnen. In 2013 bracht de P.A.R.T.S. Foundation, een initiatief van de dansschool P.A.R.T.S. die door Anne Teresa De Keersmaeker samen met haar gezelschap Rosas werd opgericht, een eerste professioneel project voor jong talent van de opleiding. Het betrof *Re:Zeitung*, een herneming van een gedenkwaardige werk van De Keersmaeker, ditmaal vertolkt door een nieuwe generatie dansers: zes artiesten van Braziliaanse, Franse, Marokkaanse en Tunesische origine. Rondom deze voorstelling boden we workshops aan. De dansers van P.A.R.T.S. gaven workshops die gelinkt waren aan het bewegingsmateriaal van *Re:Zeitung*. Verschillende theatermakers van Productiehuis Rotterdam namen hieraan deel, even-

als enkele kassamedewerkers van de Rotterdamse Schouwburg en vele studenten van Codarts en de SKVR.

Theater Rotterdam – samenwerking in educatie

Vanaf 2013 werken de educatie-afdelingen van Productiehuis Rotterdam, Wunderbaum (gezamenlijke educatiemedewerker), het RO Theater en de Rotterdamse Schouwburg, structureel samen.

Jaarlijks organiseren zij **de Eureka-week** - de opening van het studentenjaar. Nieuw is het **jongerenproject** bij de Theater Rotterdam Acties. Jongeren (16-26 jaar) uit de hele stad worden geworven door middel van flyers, websites, sociale media, en via vrienden en scholen, om mee te doen aan de audities. Uit deze audities selecteren we 13 à 18 jongeren (groepsdynamiek en –samenstelling is belangrijker dan het exacte aantal deelnemers). Ze werken vervolgens drie avonden met telkens een maker van het RO Theater, Wunderbaum en Productiehuis Rotterdam. In 2013 werd de masterclass namens Productiehuis Rotterdam in april gegeven door Rita Vilhena en in oktober door een aantal leden van Schwalbe. Verder krijgen de jongeren nog een inleidende en een afsluitende avond door een regisseur en een docent van het RO Theater, die ook bij alle masterclasses aanwezig zijn en uit alle avonden materiaal verzamelen voor de jongerenperformance. Deze performance wordt samen met de jongeren bedacht en ingestudeerd, en twee keer opgevoerd voor publiek.

Na hun deelname zijn de jongeren onderdeel van **TRoep**, de jongerenambassadeurs van Theater Rotterdam. Via een besloten Facebook groep worden zij op de hoogte gehouden van activiteiten van Theater Rotterdam (bijvoorbeeld last minutes of try-outs). Elke partner organiseert minimaal één keer per jaar een activiteit (bijvoorbeeld een voorstellingsbezoek met een nagesprek met de makers) en bovendien dient de groep als een platform voor initiatieven vanuit de jongeren zelf.

Twee spelers uit de eerste performance waren gastheer en –dame voor het publiek van de tweede performance, en was er een aantal TRoep-leden begeleider bij jongerenpremières van het RO Theater in de Rotterdamse Schouwburg. Dit zijn voorbeelden van hun ambassadeursfunctie naar leeftijdsgenoten toe.

Publiekswerking – in dialoog

Productiehuis Rotterdam vindt het belangrijk om als onderdeel van het ontwikkelingstraject van regisseurs en theatermakers steeds nieuwe manieren te vinden om het publiek mee te nemen in de artistieke zoektocht van deze makers, feedback te organiseren en nieuw publiek te bereiken. Dit doen we door publiek naar bijzondere locaties mee te nemen (zoals het statige huis van de voorstelling *Over the Road* van Kobe) en steeds andere manieren te bedenken om het publiek te betrekken.

In 2013 organiseerden we in dit kader **een vast nagesprek** bij de voorstellingen van Schwalbe en bij de voorstelling *Bouta*. Bij deze twee voorstellingen werd het publiek na afloop altijd uitgenodigd om met de makers/spelers hun ervaring en gedachten over de voorstelling te delen. Dit gebeurde eveneens bij de voorstellingen in Club KBS waar we na de voorstelling het publiek uitnodigden voor een drankje op de vloer van de Krijn Boon Studio en hen zo op informele wijze kennis laten maken met de mensen van Productiehuis Rotterdam, de spelers en theatermakers.

Meer verdieping brachten we via de **inleidende discussies** bij de voorstellingen *Stigma* van Milone Reigman en bij het gesprek over *The Humans* van Alexandre Singh. Tijdens Festival de Keuze interviewde Liesbeth Levy beeldend kunstenaar/regisseur Alexandre Singh over de verschillende betekenislagen in zijn stuk. Verwijzend naar het werk van onder andere Woody Allen en de Griekse komedies van Aristophanes, gaf ze met Alexandre Singh inzicht in het ontstaansproces van de voorstelling en in de soms onverwachte referenties en artistieke lagen in *The Humans*.

De inleiding op de voorstelling *Stigma* richtte zich op de discussie rondom identiteit en met name de bestaande vooroordelen over de zwarte vrouw. In een periode waarin de gemoederen hoog opliepen over de betekenis van 'zwarte piet' in de Nederlandse samenleving, sprak gespreksleider **Chris Vermeulen met sociologe Teana Boston-Mammah over de culturele referentiekader van de zwarte vrouw en de misverstanden die hier over bestaan.**

**‘HOE DAN OOK: STOPPEN IS
GEEN OPTIE. DAN WORD JE
ONDER DE VOET GELOPEN,
KOMT ER GRUIS IN DE
MOLEN. DE DREIGING VOEL
JE ALOM’**

Volkskrant, over *Schwalbe*
zoekt massa van Schwalbe

04 DE FINANCIËLE POSITIE VAN PRODUCTIEHUIS ROTTERDAM

Productiehuis Rotterdam behaalt in 2013 een negatief resultaat t.o.v. de begroting. Dit resultaat wordt rechtgetrokken met een deel van de 'OC&W bestemmingsreserve' zoals afgesproken met het Ministerie van OC&W in oktober 2013. Daarnaast ontving Productiehuis Rotterdam in 2013 een bedrag van OC&W om de frictiekosten van de reorganisatie naar een sterk afgeslankte organisatie te kunnen bekostigen.

Voor onze producties slaagden we erin dit jaar voldoende incidentele subsidies te vinden. Bijzonder blij zijn we met het vertrouwen in onze makers en ons huis van het SNS REAAL Fonds en het Prins Bernhard Cultuurfonds die jong talent ruimhartig steunen (dit jaar Schwalbe en Rory de Groot) en met de toekenning van de tweejarige nieuwe makerssubsidie van het Fonds Podiumkunsten voor het jonge performancecollectief Umland. Daarnaast werd de EU aanvraag voor het European Middle Western Art Project gehonoreerd, waardoor we een deel van de kosten voor de productie van Schwalbe hieruit konden betalen. Deze laatste twee subsidies maken een langere termijn planning mogelijk. Dit geeft onder andere meer ruimte bij het vinden van de noodzakelijke

coproductiepartners om grotere producties en tournees te realiseren. Voor de locatievoorstellingen van KOBE ontving het gezelschap een bijdrage van de Gemeente Rotterdam.

Doordat we voldoende incidentele subsidies en coproductanten vonden om zeven producties te realiseren, leverde de verkoop van de producties ook meer op dan begroot. Daar moet bij worden opgemerkt dat tournees van de jonge makers nog altijd niet kosten-dekkend zijn, omdat de meeste theaters voor de kleine zaalprogrammering nauwelijks financiële middelen beschikbaar hebben en we vaak op recettebasis spelen.

In 2014 zal Productiehuis Rotterdam het resterende deel van de OC&W bestemmingsreserve besteden aan de producties. De algemene reserve blijft voorlopig intact en vormt de noodzakelijke buffer voor de risico's die de kleine organisatie soms moet nemen met grotere projecten. De aanvragen van incidentele subsidies van private en publieke fondsen worden ten slotte soms relatief laat af- of toegewezen.

05 PERSONEEL EN ORGANISATIE

Productiehuis Rotterdam kende in 2013 de volgende personele bezetting:

- Directeur/bestuurder algemeen en inhoudelijk Jan Zoet (t/m april)/ Ellen Walraven (vanaf juni), (pm fte)
- Hoofd Productiehuis Rotterdam (artistieke en zakelijke leiding): Tanja Elstgeest (1,0 fte)
- Artistiek producent/programmeur: Dave Schwab (1 fte, waarvan 0,63 fte voor PHR)
- Productieleiding: Lique van Gerven (1,0 fte) - tot en met maart 2013.
- Marketing en communicatie: Marije Schot (0,26 fte) tijdelijke detachingscontract via Wunderbaum tot en met juni 2013. Daarna Anne Helsen (op freelance basis, 20 uur per week).
- Publiekswerking en educatie: Eva van den Hove (0,26 fte) tijdelijke detachingscontract (tweejaar) via Wunderbaum.
- Acquisitie: Josine Gilissen, tijdelijk contract (twee jaar), 0,1 fte detachering van Wunderbaum
- Office manager en assistent: Sally Mometti (op freelance basis, 24 uur per week)
- Financiële administratie en controle: Jacqueline Tuk (0,2 fte), via Rotterdamse Schouwburg.

Artistiek producent Dave Schwab heeft een aanstelling voor full time en wordt daarbinnen voor een deel (14 uur per week) betaald door de Rotterdamse Schouwburg als programmeur dans (tijdelijk contract).

Vanaf 2013 werkt Productiehuis Rotterdam met een kleine kernorganisatie aangevuld met freelance medewerkers per productie. Aan het einde van 2013 heeft Productiehuis Rotterdam een formatie van 2,82 fte, waarvan 0,37 fte wordt gedetacheerd aan de Rotterdamse Schouwburg en waarvan 0,62 fte tijdelijke aanstellingen (communicatie, publiekswerking en acquisitie). Het ziekteverzuim van Productiehuis Rotterdam kwam in 2013 uit onder de 5%.

Voor kunstenaars, vormgevers en musici, productie-leiders en technici die per productie in dienst komen, worden tijdelijke contracten of freelance overeenkomsten afgesloten.

Theater Rotterdam

Er is veel samenwerking binnen de coalitie van Theater Rotterdam. Naast de gezamenlijke producties en acti-

viteiten en artistieke uitwisseling wordt er in de bedrijfsvoering gewerkt aan een zo groot mogelijke efficiëntie. Hoewel de winst die dit oplevert in een kleine organisatie slechts ten dele zichtbaar te maken is, blijkt uit de resultaten ten opzichte van de kosten de efficiëntieslag die Productiehuis Rotterdam in 2013 maakte. Hierbij moet wel worden opgemerkt dat de organisatie door zijn omvang kwetsbaar is en vaak tegen de grenzen van zijn (producerende) mogelijkheden loopt.

Met Acteursgroep Wunderbaum deelt Productiehuis Rotterdam een medewerker publiekswerking, social media en educatie. Daarnaast doet een medewerker van Wunderbaum een deel van de verkoop van de voorstellingen van Productiehuis Rotterdam. Oorspronkelijk deelden we ook de medewerker marketing & communicatie met Wunderbaum maar dit legde een te grote druk op deze functie. Het contract van deze medewerker werd niet verlengd na 1 juli 2013 en we kozen voor een tijdelijke oplossing met freelance medewerkers. In de toekomst zullen we naar andere mogelijkheden zoeken om deze functie te delen. De financiële administratie en controle organiseren we eveneens met de Rotterdamse Schouwburg en Wunderbaum. We werken met gedeelde databases voor relatie- en adressenbeheer. Kaartverkoop in Rotterdam wordt via de Rotterdamse Schouwburg georganiseerd, even als de inkoop kantoorartikelen, telefonie, computernetwerk en onderhoud, veiligheid (BHV) en post.

De kantooruimte van Productiehuis Rotterdam in de Rotterdamse Schouwburg werd verbouwd en aangepast waardoor de ruimte gedeeld kan worden met de medewerkers van Acteursgroep Wunderbaum. Het gebruik van de Krijn Boon Studio voor voorstellingen, repetities en montage stemmen we onderling af. Naast de Krijn Boon Studio repeteren we in de studio's van het Ro Theater. De Rotterdamse Schouwburg verzorgt het technisch onderhoud van de Krijn Boon Studio en stemt het gebruik af met de freelance technici van de verschillende producties van Productiehuis Rotterdam en Wunderbaum. Ook draaien de technici van de schouwburg de voorstellingen met publiek. De programmering in Club KBS geeft wel extra druk op het schema van de repetitieuimte van Wunderbaum en Productiehuis Rotterdam.

06 STICHTING PRODUCTIEHUIS ROTTERDAM

Stichting Productiehuis Rotterdam

Stichting Productiehuis Rotterdam is actief als uitvoerende organisatie voor Productiehuis Rotterdam. Doel van de stichting is een theaterproductieplaats aan de Rotterdamse Schouwburg te zijn, waar theatermakers de gelegenheid wordt geboden door middel van het maken van producties onderzoek te doen naar speelstijl, vorm en presentatie en hen te begeleiden in cultureel ondernemerschap.

Stichting Productiehuis Rotterdam (Rotterdamse Schouwburg) is een afzonderlijke rechtspersoon en valt onder dezelfde Raad van Toezicht als de Stichting Rotterdamse Schouwburg. De directeur van de Rotterdamse Schouwburg is tevens directeur/bestuurder van de Stichting Productiehuis Rotterdam. De oprichting van de Stichting Productiehuis Rotterdam vond plaats op 15 januari 1990.

07 TEN SLOTTE

Productiehuis Rotterdam is vanwege het kleine team en de eenzijdige structurele subsidie als organisatie kwetsbaar geworden. En de discussie op nationaal niveau over de inrichting van de structuur voor talentontwikkeling in de podiumkunsten is nog lang niet gesloten. Steeds worden we echter overtuigd van de meerwaarde van onze activiteiten. Niet alleen door de successen van onze eigen producties en de vorderingen die onze makers als kunstenaars én ondernemers maken, maar vooral ook door de dynamiek die de jonge theatermakers in de Rotterdamse Schouwburg en in Rotterdam brengen. Een energie die essentieel is voor de ontwikkeling van de podiumkunsten én voor de stad als geheel. Want behalve de voorstellingen en de projecten die de theatermakers bij Productiehuis Rotterdam maken, zijn onze theatermakers ook te zien als initiatiefnemer, performer of speler bij BAR, Roodkapje, MAAS, tijdens Art Rotterdam, op de Parade en in de Gouvernestraat; leggen zij verbindingen met culturele instellingen als WORM, Showroom MAMA, Witte de With, de Kunsthall, het International Film Festival Rotterdam en andere individuele actoren. Op die manier nemen we gezamenlijk verantwoording voor de culturele flow in de stad en weten we nieuw publiek en een jonge generatie enthousiast te maken voor de podiumkunsten als geheel.

Productiehuis Rotterdam maakt daarbij de noodzakelijke verbindingen tussen verschillende initiatieven en instellingen op lokaal, nationaal en internationaal niveau. En juist die rol is essentieel voor een goede culturele werking in de stad – als een inktvis met zijn hoofd in Theater Rotterdam en tentakels die in 2013 tot in Istanbul, New York en Brussel reikten, maar waarbij de zuignappen van die tentakels zich ook vastzetten in de LCC's in Rotterdam, de huizen van individuen en in de vlakke vloertheaters in het land.

Bestuur Stichting Productiehuis Rotterdam
(Rotterdamse Schouwburg)
Ellen Walraven, zelfstandig bevoegd bestuurder

Handtekening

Kira Vilhena

DEEL 2 ACTIVITEITEN- VERSLAG

In dit verslag besteden we alleen aandacht aan de producties die we in 2013 produceerden. Producties die op tournee gingen werden reeds in eerdere jaarverslagen besproken.

01 PRODUCTIES TALENTONTWIKKELING

Schwalbe – *Schwalbe zoekt massa*

Repetitieperiode: juli – september in Dansateliers, RO Theater en de Gouvernestraat

Voorstellingen: 18 t/m 21 september Gouvernestraat Rotterdam tijdens Festival De Keuze, aansluitend tournee van 2 oktober t/m 23 januari 2014 in Nederland en België.

Theatercollectief Schwalbe werkt sinds enkele jaren bij Productiehuis Rotterdam. Net van de mimeopleiding ondersteunden we reeds hun twee eerste producties, *Spaar Ze* en *Schwalbe speelt op eigen kracht*. Hun derde productie *Schwalbe speelt vals* produceerden we volledig in eigen huis en dit jaar gingen we de uitdaging aan om het omvangrijke project *Schwalbe zoekt massa* met hen te maken. Financieel ondersteund door de Coproducers, het SNS REAAL Fonds, het Prins Bernhard Cultuurfonds en de Europese Unie (EMWAP) startten we dit grote avontuur waarbij Schwalbe na twee weken intensieve workshops voor amateurspelers van allerlei leeftijden begon te werken met een kerngroep van 35-40 personen. Per stad werden er 40-60 amateurs gezocht die na een training en een repetitie eveneens meededen aan de voorstelling. De voorstelling kwam uit op Festival de Keuze en werd na een Nederlandse tournee (voorlopig) afgesloten met een XL versie in de Raabzaal in de Stadschouwburg Amsterdam waaraan 203 mensen deelnamen. In 2014 is de voorstelling – evenals de andere voorstellingen van Schwalbe – nog te zien op verschillende festivals waaronder het Nederlands Theater Festival en in 2015 in Istanbul.

Over de voorstelling:

Schwalbe zoekt massa toont de tweestrijd die schuilt in de mens; het verlangen en de angst voor de massa. De euforie die ontstaat als onze individualiteit oplost in een groep tijdens een voetbalwedstrijd, een manifestatie of een concert. De angst die we voelen voor de ongecontroleerde kracht van de massa. Die destructief kan zijn. Die vertrappt. Die een minderheid belaagt en buitensluit. Die de ruimte vult en zich manifesteert. Die een angstcultuur creëert en vijanden maakt. De massa die schreeuwt, viert en groeit tot dat niemand meer iemand kan zijn. *Schwalbe zoekt massa* gaat over de oerwens en de oerangst om onderdeel te zijn van een groter geheel.

concept en spel Christina Flick, Melih Gençboyacı, Marie Groothof, Floor van Leeuwen, Kimmy Ligtoet, Ariadna Rubio Lleó, Daan Simons **decor, techniek** Joost Giesken, Dave Staring **dramaturgie** Anoeek Nuyens **productie** Productiehuis Rotterdam **coproductie** DE COPRODUCERS **met dank aan** SNS REAAL Fonds, Prins Bernhard Cultuurfonds en de vele vrijwilligers.

Milone Reigman – *Stigma*

Repetitieperiode: 30 september – 12 november in de Krijn Boon Studio.

Voorstellingen: lezing/presentatie op 14 en 15 maart, voorstellingen op 13, 14, 15, 20, 21 en 22 november 2013 in de Krijn Boon Studio (Rotterdamse Schouwburg)

Milone Reigman maakte bij Productiehuis Rotterdam in 2011 een korte voorstelling in Kitchenette. In de zomer van 2013 deed zij een intensieve theatermasterclass in New York bij het Lincoln Center Directors Lab. Teruggekomen in Nederland, extra gemotiveerd door het Amerikaanse debat over de zwarte cultuur in New York en de maatschappelijke beleving van zwarte collega-theatermakers die zij daar ontmoette, maakte ze vervolgens bij Productiehuis Rotterdam de voorstelling *Stigma* – over de positie en stereotypen van de zwarte vrouw in de Nederlandse samenleving. De voorstelling was een belangrijke schakel in haar artistieke ontwikkeling. De emancipatie van de zwarte cultuur ligt Milone Reigman na aan het hart maar het kostte haar tijd dit beladen onderwerp op het podium te zetten. Milone Reigman werkte intensief samen met ontwerper **Joris van Oosterwijk** – wat hun beide werk sterk beïnvloedde. In haar regie liet Milone meer traditionele dramaturgische lijnen los en koos voor een montage waarin de vorm zeer bepalend was voor de betekenis van het geheel. Ook belangrijk was de artistieke stem op de vloer van actrice **Shertise Solano** die na een wat moeizaam eigen ontwikkelingstraject een bijzondere authentieke bijdrage leverde aan deze productie bij Productiehuis Rotterdam en daarmee haar traject afrondde.

Over de voorstelling:

Het boek *Alleen maar nette mensen* van Robert Vuijsje deed in 2008 veel stof opwaaien. Mensen vonden het racistisch, choquerend en stereotyperend. Anderen zagen het probleem niet. De commotie rondom het boek over de positie van de zwarte vrouwen was aanleiding voor regisseur Milone Reigman om de voorstelling *Stigma* te maken. *Stigma* is een voorstelling over de eenzijdige representatie van de zwarte vrouw. Wat is de impact van het hebben van een stigma, met name als dit zo seksueel geladen is? In een beeldende, theatrale omgeving maken vier acteurs invoelbaar wat de gevolgen van uiterlijke verschijning zijn voor hun identiteit, individualiteit en uiteindelijke vrijheid.

concept en regie Milone Reigman **spel** Janneke Remmers, Naomi Reingoud, Phi Nguyen, Shertise Solano **vormgeving** Joris van Oosterwijk **muziek** Jeroen van Olfen **dramaturgie** Daphne Richter **tekstbegeleiding** Rob de Graaf **lichtontwerp en techniek** Paul van Laak **productie** Productiehuis Rotterdam **productieleiding** Gerrit Peters

Rita Vilhena – Set New Beginnings

Repetitieperiode: 21 t/m 26 juni in Berlijn en 1 t/m 10 oktober in de Krijn Boon Studio

Voorstellingen: 11 en 12 oktober in de Krijn Boon Studio (Rotterdamse Schouwburg)

De Portugese danseres **Rita Vilhena** werkt al een langere periode in Rotterdam. Zij trad op in verschillende dansproducties bij onder andere Dansateliers en Korzo producties en werkte vanuit haar dansimprovisatie platform Baila Louca aan een eigen oeuvre. In 2013 werd zij gevraagd om deel te nemen aan het vijf weken durende workshop- en residentieprogramma bij ImpulsTanz in Wenen. Daarnaast trad zij op in verschillende internationale dans- en performanceproducties. Haar voorstelling *We are not from outer space* was voor Productiehuis Rotterdam aanleiding haar een traject aan te bieden in een meer theatrale context. Doel is Rita Vilhena de ruimte te geven haar eigenzinnige performatieve werk verder te ontwikkelen en in een breder netwerk te tonen. Als voorbereiding op een grotere productie in 2014, toonden we in 2013 enkele van haar eerdere producties in Club KBS en maakten we de voorstelling *Set New Beginnings* met onder andere een oude bekende van Productiehuis Rotterdam - Meg Stuart. Daarnaast trad Rita Vilhena op als bewegingscoach van het nieuwe collectief **Urland** – dat in 2013 in Rotterdam startte ondersteund met een nieuwe makerssubsidie van het Fonds Podiumkunsten.

Over de voorstelling:

Samen met Meg Stuart en Vania Rovisco onderzoekt Rita Vilhena in *Set New Beginnings* hoe het menselijk lichaam fysiek reageert op gedachtes en emoties. Dit Baila Louca-project begint als een improvisatie op een filmset met live opnames. Op de set worden scènes gecreëerd die op hun beurt weer verwijzen naar nieuwe scènes en nieuwe opnames. *Set New Beginnings* is een plek voor bijzondere ontmoetingen. De compositie ontstaat vanuit zowel de esthetische ruimte als de toegepaste beweging om zich vervolgens spontaan verder te ontwikkelen. De performance is de ultieme ‘happening’.

een project van Rita Vilhena in samenwerking met **performers** Vania Rovisco en Meg Stuart **muziek** Henk Bakr **lichtontwerp en techniek** Paul van Laak **dramaturgie advies** Nanouk Leopold **productie** Productiehuis Rotterdam **productieleiding** Pieterjan Jacobs

KOBE – Over the Road

Repetitieperiode: 1 april t/m 4 juni op locatie.

Voorstellingen: 5 t/m 16 juni op locatie (Westerkade 27) in Rotterdam

Kobe is een nieuwe theatergroep in Rotterdam – een ‘duo-collectief’. Regisseuse **Davy Pieters** (1988) en theatraal performer **Nastaran Razawi Khorasani** (1987) studeerden in 2011 af aan de Toneelacademie van Maastricht. Gedurende de opleiding werkten ze meerdere keren succesvol samen en maakten voorstellingen met een beeldende en performatieve insteek. Na hun afstuderen wilden deze twee makers de samenwerking, naast hun individuele pad, graag doorzetten en richtte Kobe op. Kobe maakt voorstellingen met een sterk beeldend karakter en de veranderende maatschappij en mens als inspiratiebron. Hun eerste voorstelling bij Productiehuis Rotterdam was een locatieproject in een statig huis aan de Westerkade. Het publiek kreeg twee keer vanuit verschillende perspectief hetzelfde verhaal te zien – eenmaal vanaf een tribune door het raam en eenmaal binnen in de huiskamer. Het verhaal was gebaseerd op een serie interviews die Kobe deed in een Rotterdamse straat met bewoners over hun burens. De filmische verhaallijn en scene-opbouw van het stuk werd begeleid door onder andere filmregisseur Nanouk Leopold. De voorstelling was voor een klein publiek maar iedere dag uitverkocht.

Over de voorstelling:

Voor het huis van een onbekende stil blijven staan, naar binnen kijken en zien wat er zich achter de ramen afspeelt. We maken ons er allemaal schuldig aan. Maar waarom kijken we? Wat willen we zien? Zijn we op zoek naar sensatie, of proberen we iets van onszelf te herkennen?

In de voorstelling *Over the road* van de nieuwe Rotterdamse theatergroep KOBE mag het publiek ongeneerd door de ramen kijken en is het getuige van een filmische scène in de statige huiskamer van een villa. Het publiek ziet het leven zowel van buitenaf als van binnenuit. Tweemaal dezelfde momentopname, maar vanuit verschillend perspectief.

concept KOBE (Davy Pieters en Nastaran Razawi Khorasani) **spel** Nastaran Razawi Khorasani, Hok Tan, Maarten van Lenteren, Paul de Jong **regie** Davy Pieters **dramaturgie** Marijn van der Jagt **advies** Nanouk Leopold **techniek** Jorg Schellekens **productieleiding** Gerrit Peters **productie** Productiehuis Rotterdam **met dank aan** Familie Pieters, Elise Mathilde Fonds, Stichting Bevordering van Volkskracht, Stichting STOER, Gemeente Rotterdam

Moeremans & Sons – Kill your character

Voorstellingen: 6 t/m 8 juni Toneelschool ArtEZ, 11 t/m 13 juni Schouwburg Arnhem, 19 juni Rotterdamse Schouwburg, 23 juni IT's Festival, 18, 19 oktober Compagnietheater, 14 december Theater Kikker

De groep **Moeremans & Sons** is ontstaan uit een samenwerking met ArtEZ, de Rotterdamse Schouwburg en Productiehuis Rotterdam. Sarah Moeremans gaf les aan de toneelschool in Arnhem en nam een klas studenten mee naar Rotterdam om tijdens de Operadagen een nieuwe productie met hen te maken. In de voorstelling *My First Suicide* combineerden zij het muzikale werk van Eefje de Visser, het talent van de (jonge) spelers met haar eigen regietalent in een productie door de catacomben van het gebouw van de Rotterdamse Schouwburg. In 2013 maakte Moeremans & Sons in coproductie met Productiehuis Rotterdam en met Eefje de Visser de voorstelling *Kill Your Character*. De voorstelling werd grotendeels zelfstandig door de groep geproduceerd, kwam uit in Arnhem en ging daarna op tournee.

Ook voor 2014 is er een samenwerking met de eigenzinnige groep vastgelegd, waarbij Productiehuis Rotterdam alleen nog adviserend optreedt. Alle back-office rollen (productie, publiciteit, zakelijke leiding, techniek) worden door de spelers zelf als 'tweede functie' uitgevoerd. De voorstelling wordt ondersteund door De Coproducers.

In *Kill your character* zoekt Moeremans & Sons in het labyrint der definities naar een nieuw mensbeeld. Ze inspireerden de eigen tekst op Luigi Pirandello's meesterwerk *6 personages op zoek naar een auteur* (1921). Een stuk dat bewerkt werd tot theatertekst waarin de personages verhaal komen halen over hoe ze gerepresenteerd worden. In *Kill your character* vallen personages een repetitieuimte binnen waar acteurs 'hun' stuk aan het repeteren zijn. De verwarring is compleet. Wie van hen verbeeldt nu nog de bedoeling van de schrijver? Wie van hen kan het echt-zijn claimen? Can the real character stand up? Acteurs en personages gaan in *Kill your character* de strijd met elkaar aan over wat ze representeren. Welk mensbeeld willen ze vertegenwoordigen? Vanuit hun eigen standpunt voeren ze politieke charges op elkaar uit. Mensbeelden botsen op elkaar als neutronen op uranium in een atoombom. In de hoop inzicht te krijgen op wat ons als mensen menselijk maakt.

spelen en kostuums Eva van Gessel **spelen en productieleiding** Willemijn Haasken **spelen en verkoop/contact met theaters** Eva Meijering **spelen, decor/techniek en locatiespotter** Matthijs IJgosse **spelen, PR en website** Sofie Joan Wouters **spelen en PR** Nina Goedegebure **spelen en productieassistentie op speeldagen** Nazanin Taheri **spelen en merchandising** Kaat Kooij **spelen en hoofd financiën** Rosa van Leeuwen **decor/techniekontwerp en grafisch vormgever** Julian Maiwald **tekstredactie, regie en spelen** Sarah Moeremans **compositie en zangtraining** Eefje de Visser

‘STIGMA IS EEN VOORSTELLING DIE VAN ALLES AANRAAKT EN NIET DE PRE-TENTIE HEEFT OPLOSSINGEN TE BIEDEN.’

Theaterkrant, over *Stigma* van Milone Reigman

02 COPRODUCTIES MET ROTTERDAMSE PARTNERS

Falk Hübner – *Sounds of Absence*

Repetitieperiode: 17, 18 en 27 t/m 30 mei in de Rotterdamse Schouwburg

Voorstellingen: 31 mei t/m 2 juni (tijdens de Operadagen) op meerdere locaties in de Rotterdamse Schouwburg

Falk Huebner – Operadagen

Jaarlijks is Productiehuis Rotterdam aanwezig in de Operadagen Rotterdam met een muziektheatervoorstelling van een jonge theatermaker. Dit maal maakten we gezamenlijk de voorstelling *Sounds of Absence*. Het werk van Falk Huebner beweegt zich tussen een concert, een installatie en performance art. Zijn werk ontwikkelt zich als onderdeel van zijn een PhD scriptie die hij volgt aan de DocArtes - Universiteit van Leiden en Orheus Instituut Gent, getiteld *Shifting Identities* over de muzikant als theater performer.

Over de voorstelling:

Sounds of Absence is een route langs vier podiumwerken en installaties die de verbinding tussen musici en hun meest gewaardeerde medium, klank, uit elkaar trekken. Te zien op verschillende plekken in de Rotterdamse Schouwburg: Thespian Play, een performance met een saxofonist zonder saxofoon. Wasteland, over een pianist te midden van de restanten van zijn half vernietigd instrument. En wie is de hoofdperformer in Living Room, de live aanwezige harpiste of haar eigen video? Ontdek het. In Jukebox tenslotte verzamelt een muzikant zijn instrumenten, van synthesizer tot basgitaar. Er ontstaat een sculptuur die langzaam verandert in een installatie, een heuse jukebox.

Falk Hübner in coproductie met Productiehuis Rotterdam, Operadagen Rotterdam, November Music Den Bosch en Lectoraat Theatrale Maakprocessen (HKU)

compositie en regie Falk Hübner **dramaturgie** Mart-Jan Zegers **met** Heiner Gulich, Frederik Croene, Milana Zaric, Maarten Zaagman, Bauwien van der Meer **studio-opname technicus** Gillius Kreiken **video lichtontwerp** Rik 't Jong **compositie en software-ontwerp** Juan Parra

Alexandre Singh – *The Humans*

Repetitieperiode: juni - september

Voorstellingen: 28, 29 september in de Grote Zaal Rotterdamse Schouwburg, Festival de Keuze, Rotterdam 13-17 november in BAM, Performa Festival New York.

De productie van de voorstelling van Alexandre Singh was een project waar een grote hoeveelheid kennis en knowhow van Rotterdamse organisaties en individuen samen kwamen met internationale vakgenoten. Op uitnodiging van Witte de With, center for contemporary art, werkte beeldend kunstenaar Alexandre Singh vanuit Rotterdam een jaar lang aan een omvangrijke productie, getiteld *The Humans*. Productiehuis Rotterdam werkte nauw samen met producent Maaïke Gouwenberg (APE) op het gebied van de inhoudelijke en praktische realisatie van de productie. De Rotterdamse Schouwburg leverde repetitietijd in de grote zaal en ondersteuning op het gebied van techniek in samenwerking met de technici en ontwerpers van Denzo. De (internationale) theatercontext van Festival de Keuze bracht het juiste publiek samen met het (internationale) beeldende kunstpubliek van Witte de With. Van Codarts kwamen de zeer muzikale performers voor het koor van de productie en Liesbeth Levy (voorheen De Unie) werkte met Witte de With en Alexandre Singh intensief mee aan de artistieke context van het project. De voorstellingen waren in Rotterdam tijdens Festival de Keuze en in New York in BAM tijdens Performa festival te zien.

Over de voorstelling:

Beeldend kunstenaar Alexandre Singh (USA) maakte een hedendaagse satire die voortbouwt op klassieke thema's. Met 'schepping' als centraal thema en de antieke Griekse komedies van Aristophanes als inspiratiebron. *The Humans* is zijn ambitieuze, eerste theatervoorstelling. Het stuk speelt zich af in een tijd vóór het ontstaan van de Aarde, in een wereld bevolkt door geesten, goden, ambachtslieden en mannen van klei en gips. Singhs intelligentie gaat samen met een geweldig gevoel voor humor. De voorstelling ontstond deels in Rotterdam, waar Singh maandenlang resideerde. Zijn teksten, collages en installaties werden aangevuld met Britse acteurs en een Rotterdams koor van Codarts studenten. Touki Delphine zorgt voor de muziek.

een productie van Alexandre Singh, **in opdracht van** Witte de With, Center for Contemporary Art (Rotterdam, The Netherlands), **in coproductie met** Pre-mainbritain LLC.; Witte de With Center for Contemporary Art; Rotterdamse Schouwburg; Productiehuis Rotterdam; the Brooklyn Academy of Music; Performa, **partners** Festival de Keuze en Brooklyn Academy of Music (BAM), **ondersteund door** Fonds de dotation Famille Moulin, Galeries Lafayette, Le Meurice, Sprüth Magers Berlin London, Institut Français, Codarts Rotterdam, A.P.E (art projects era), Stichting Niemeijer Fonds, Institut Français, AGI Verona Collection and the Private Collection Asiago, Gemeente Rotterdam Dienst Kunst en Cultuur.

03 AFRONDING TWEEJARIGE ONTWIKKELINGSPROJECTEN '11-'13

Shertise Solano

Shertise Solano volgde bij Productiehuis Rotterdam een tweejarig traject waarin ze zichzelf verder kan ontwikkelen als spelend theatermaakster, ondersteund door het Fonds Podium Kunsten en de Gemeente Rotterdam. Shertise Solano maakt theatervoorstellingen met een biografische insteek. Als theatermaakster zette zichzelf op de kaart tijdens *Kitchenette* met haar *Sinterklaas Solo* (2010) en haar rol in *Def! Mevrouw moet gewassen worden* (2011) in een regie van Milone Reigman. Club Solano's *Schulfelpeestje* (2011) was een grote hit tijdens 24-cultuur in Rotterdam.

Shertise sloot in 2011 het jaar af met haar voorstelling *Club Solano Goes Solo* waarin ze de zoektocht naar haarzelf als maker en als persoon aan het publiek openbaarde. Ze werkte op de vloer met kunstenaar/vormgever Joris van Oosterwijk en met Milone Reigman als maakster/actrice. De voorstelling was een collage van gevonden beelden, teksten en korte scènes uit zowel de popmuziek, gedichten en Sherti-

ses eigen videomateriaal, waarbij de identiteit van de zwarte vrouw, het zwarte lichaam en haar kwetsbaarheid als theatermaker het verbindende onderwerp was. De voorstelling werd gepresenteerd in theater De Gouvernestraat.

In 2012 werkte ze aan een serie teksten en videobeelden met een autobiografische insteek. Dit mondde uit in de voorstelling *Verhalen over een vrouw genaamd Chiquita* die ze in juni presenteerde en werd begeleid door Marko Bonarius (muziek), Lennie St. Luce (regie) en Oscar van Woensel (tekst). In de zomer legde ze haar ontwikkelingstraject tijdelijk stil om ruimte te maken voor een aantal rollen in theaterstukken, onder andere bij De Utrechtse Spelen.

In 2013 pakten we met haar het traject weer op. Shertise Solano koos er echter voor niet meer alleen een project artistiek te trekken maar wilde graag als meedenkende maker aan de slag. Vanuit die motivatie speelde ze in 2013 mee in *Schwalbe zoekt massa* en werkte intensief samen met Milone Reigman en Joris van Oosterwijk aan de voorstelling *Stigma*.

Tjon Rockon

De Surinaams-Rotterdamse Tjon Rockon heeft, via de hip hop scène en martial arts, zijn weg naar het theater gevonden. Na zijn opleiding aan de HKU volgt hij bij Productiehuis Rotterdam een ontwikkelingstraject waarin hij zichzelf verder kan ontwikkelen als theatermaker, ondersteund door het Fonds Podium Kunsten en de Gemeente Rotterdam. Hij maakte opvallende producties, waaronder *Riet*, *Double Dong* (waarmee hij de HKU theaterprijs won), *Free Mason #1 en #2*. Daarna volgde hij een cursus dramaturgie, liep stage bij regisseur Jetse Batelaan (RO Theater) en verzamelde materiaal, beelden en teksten voor een voorstelling over Desi Bouterse en zijn persoonlijke relatie met Suriname. *Bouta* was de avondvullende voorstelling waarmee hij het traject bij Productiehuis Rotterdam afsloot.

Tjon Rockon, Anouk Nuyens, Marjolijn van Heemstra – Bouta, biografie van een macho

Repetitieperiode: 23 oktober t/m 12 december 2012 in de Krijn Boon Studio

Voorstellingen: Nederlandse tournee vanaf 13 december 2012 t/m 30 januari 2013 en in de Krijn Boon Studio op 13, 15 en 16 februari 2013.

De voorstelling over de controversiële macho Desi Bouterse wordt gemaakt precies dertig jaar na de decembermoorden in Suriname, waarvan Bouterse nog altijd hoofdverdachte is. De voorstelling Bouta

gaat over macht en onmacht, over twee met elkaar verbonden landen en over de invloed van de geschiedenis op het heden. Op basis van onderzoek en interviews ontvouwen de jonge makers Tjon Rockon, Anouk Nuyens en Marjolijn van Heemstra hun persoonlijke relatie met deze voormalige Nederlandse kolonie en zijn leider.

Na grondig onderzoek en gesprekken met vrienden, vijanden en betrokkenen in Suriname en in Nederland ontvouwen Tjon Rockon, Anouk Nuyens en Marjolijn van Heemstra in Bouta een verhaal over het leven van Bouterse. Als nazaten van een Hollandse gouverneur, een missionaris en een Surinaamse sergeant onderzoeken de makers hoe hun eigen verleden hun kijk op het heden beïnvloedt. Ze belichten het leven van Bouterse en ze formuleren een nieuw antwoord op de vraag hoe Suriname en Nederland met elkaar verder moeten, of niet.

regie, concept, spel Tjon Rockon, Marjolijn van Heemstra, Anouk Nuyens **eindregie** Sanne van Rijn **dramaturgie** Liet Lenshoek **muziek** Michiel De Malsche **decor** Wikke van Houwelingen, Marloes van der Hoek **productie** Productiehuis Rotterdam **met dank aan** SNS REAAL Fonds, Prins Bernhard Cultuurfonds, Van Leeuwen Van Lignac Stichting, Van Bijleveltstichting, EYE Film Instituut Nederland

‘DRIE THEATERMAKERS IN DE SURINAAMSE JUNGLE, OP DE HIELEN GEZETEN DOOR EEN BUSHMASTER, DE GEVAARLIJKSTE SLANG VAN ZUID-AMERIKA. ALS DE SLANG ANGST RUIKT, VALT HIJ AAN. ZO LANG HIJ WOEDE RUIKT, BLIJFT HIJ OP AFSTAND. ‘IN HET OERWOUD IS HET ZAAK OM WOEDEND TE BLIJVEN,’ ZEGT MARJOLIJN VAN HEEMSTRA.’

Theaterkrant, over *Bouta* van Tjon Tockon, Marjolein van Heemstra en Aniek Nuyens

DEEL 3 BEZOEKERS AANTALLEN

BEZOEKERSAANTALLEN

Totale aantallen 2013

	Rotterdam	Nederland	Internationaal	Totaal
Aantal voorstellingen	58	78	20	156
Aantal bezoekers voorstellingen	4522	5550	1621	11693
Capaciteit	6307	12361	2144	20812
Aantal activiteiten	30	8	1	39
Aantal bezoekers activiteiten	1205	153	84	1442
Bezettingsgraad	72%	45%	76%	56%

Bezoekersaantallen Rotterdam 2013

Datum	Titel	Theater	Aantal voorstellingen	Aantal activiteiten	Aantal bezoekers voorstellingen	Aantal bezoekers activiteiten	Capaciteit	Bezettingsgraad
15 jan	De Derde Dinsdag	Rotterdamse Schouwburg, G&KZ		1		77	n.v.t.	n.v.t.
25 jan	Hand in Hand	LCC de Larenkamp	1		200		225	89%
13-16 feb	Bouta	Rotterdamse Schouwburg, KBS	4		349		320	109%
19 feb	De Derde Dinsdag	Rotterdam, WORM		1		76	n.v.t.	n.v.t.
2 mrt	Hand in Hand	Theater Walhalla	1		60		n.v.t.	n.v.t.
8 mrt	Hand in Hand	LCC 't Klooster Afrikaanderplein	1		80		146	55%
9 mrt	Hand in Hand	LCC 't Klooster Oude Noorden	1		20		100	20%
13 mrt	Bliksemstage	OB Nelson Mandela		1		8	n.v.t.	n.v.t.
14-15 mrt	Stigma/Vessel	Rotterdamse Schouwburg, KBS	2		85		160	53%
16 mrt	Ouagadougou	Rotterdamse Schouwburg, KBS	1		40		80	50%
19 mrt	De Derde Dinsdag	Rotterdam, WORM		1		78	n.v.t.	n.v.t.
6 apr	Hand in Hand	Motel Mozaïque	2		218		276	79%
13 apr	Hand in Hand afgelast	LCC de Zevensprong					n.v.t.	n.v.t.
10-20 apr	TR: Actie #1 Masterclasses Jongerenperformance	Rotterdamse Schouwburg		6		79	n.v.t.	n.v.t.
17 apr	De Derde Dinsdag	Rotterdam, RO Theater		1		22	n.v.t.	n.v.t.
20 apr	TR: Actie #1 Jongerenperformance	Rotterdamse Schouwburg, KBS	2		165		180	92%
20 apr	TR: Actie #1 Het licht	Rotterdamse Schouwburg, GZ	1		280		720	34%
20 apr	We Are not from outer Space	Rotterdamse Schouwburg, KZ	1		54		150	36%
21 mei	De Derde Dinsdag	Rotterdam, RO Theater		1		61	n.v.t.	n.v.t.
21 mei	Bliksemstage	OB Bloemhof		1		7	n.v.t.	n.v.t.
31 mei-2 jun	Sounds of Absence	Rotterdamse Schouwburg, KBS	5		92		400	23%
13 jun	Schwalbe zoekt Massa-bijeenkomst vrijwilligers	Rotterdamse Schouwburg, KBS		1		18	80	0%

BEZOEKERSAANTALLEN

Bezoekersaantallen Rotterdam 2013 > vervolg

Datum	Titel	Theater	Aantal voorstellingen	Aantal activiteiten	Aantal bezoekers voorstellingen	Aantal bezoekers activiteiten	Capaciteit	Bezettingsgraad
5-16 jun	Over the Road	Rotterdamse Schouwburg, op lokatie	9		228		225	101%
19 jun	Kill your character	Rotterdamse Schouwburg, KZ	1		71		150	47%
14 sep	De Derde Dinsdag	Rotterdam, RO Theater		1		78	n.v.t.	n.v.t.
18 sep	Schwalbe zoekt massa try out	De Gouvernestraat	1		42		182	23%
19-21 sep	Schwalbe zoekt massa	De Gouvernestraat	3		363		546	67%
28-29 sep	The Humans	Rotterdamse Schouwburg, GZ	3		759		n.v.t.	n.v.t.
29 sep	The Humans debat Liesbeth Levy	Rotterdamse Schouwburg		1		40	n.v.t.	n.v.t.
11-12 okt	Set New Beginnings	Rotterdamse Schouwburg, KBS	2		99		100	99%
15 okt	De Derde Dinsdag	Rotterdamse Schouwburg		1		34	161	n.v.t.
23-24 okt	Schwalbe zoekt massa	Rotterdamse Schouwburg, KZ	2		164		300	55%
16-25 okt	TR: Actie #2 masterclasses	Rotterdamse Schouwburg, KBS		5		102	n.v.t.	n.v.t.
25 okt	TR: Actie #2 Jongerenperformance	Rotterdamse Schouwburg, KBS	2		145		180	81%
25 okt	TR: Actie #2 Bla Bla Bla	Rotterdamse Schouwburg, GZ	1		282		405	70%
25 okt	TR: Actie #2 Randprogrammering	Rotterdamse Schouwburg, alle zalen		1		200	n.v.t.	n.v.t.
13-22 nov	Stigma	Rotterdamse Schouwburg, KBS	6		254		480	53%
14 nov	Stigma voorgesprek	Rotterdamse Schouwburg Erker Foyer		1		25	30	0%
19 nov	De Derde Dinsdag	Rotterdam, WORM		1		89	n.v.t.	n.v.t.
26 nov	Hand in Hand	Rotterdamse Schouwburg, KZ	1		54		151	36%
30 nov-1 dec	Fear/If you tell him everything how can you suffer	Rotterdamse Schouwburg, KBS	2		163		180	91%
30 nov	Nagesprek if you tell him..	Rotterdamse Schouwburg, KBS		1		65	80	n.v.t.
30 nov	Masterclasses Re:zeitung	Rotterdamse Schouwburg, KBS		3		64	n.v.t.	n.v.t.
13-14 dec	Hand in Hand	Rotterdamse Schouwburg, KBS	2		135		180	75%
17 dec	De Derde Dinsdag	Rotterdam, WORM		1		82	n.v.t.	n.v.t.
18 dec	Hand in Hand	Islemunda Theaterzaal	1		120		120	100%
		Totaal:	58	30	4522	1205	6307	72%

BEZOEKERSAANTALLEN

Bezoekersaantallen Nederland 2013

Datum	Titel	Plaats	Theater	Aantal voorstellingen	Aantal activiteiten	Aantal bezoekers voorstellingen	Aantal deelnemers activiteiten	Capaciteit	Bezettingsgraad
2 jan	Schwalbe speelt vals	Drachten	De Lawei	1		46		100	46%
2 jan	Bouta	Arnhem	Schouwburg	1		77		250	31%
7 jan	Bouta	Utrecht	Stadsschouwburg	1		130		173	75%
8 jan	Bouta	Deventer	Theater Bouwkunde	1		42		62	68%
9 jan	Bouta	Zoetermeer	Stadstheater	1		129		165	78%
10 jan	Bouta	Amersfoort	Theater de Lieve Vrouw	1		119		170	70%
14 jan	Bouta	Den Haag	Theater aan het Spui	1		42		180	23%
15 jan	Bouta	Ijmuiden	Witte theater	1		62		150	41%
16 jan	Bouta	Hoon	Schouwburg het Park	1		71		246	29%
22 jan	Bouta	Groningen	Het Kruihuis	1		59		120	49%
23 jan	Bouta	Eindhoven	Plaza Futura	1		29		100	29%
24 jan	Bouta	Alkmaar	Provadja	1		18		88	20%
26 jan	Bouta	Purmerend	De Verbeelding	1		33		118	28%
28 jan	Bouta	Amsterdam	Theater Bellevue	1		200		210	95%
30 jan	Bouta	Leiden	Theater Ins Blau	1		117		160	73%
11 jan	Hand in Hand	Utrecht	Stadsschouwburg	1		80		n.v.t.	n.v.t.
18 jan	Hand in Hand	Roden	De Winsinghoff	1		70		n.v.t.	n.v.t.
19 jan	Hand in Hand	Hilversum	Theater Achterom	1		30		n.v.t.	n.v.t.
24 jan	Hand in Hand	Hoofddorp	Het Oude Raadhuis	1		30		n.v.t.	n.v.t.
2 feb	Hand in Hand	Gorinchem	Theater 't Pand	1		50		n.v.t.	n.v.t.
9 feb	Hand in Hand	Den Haag	Theater Dakota	1		50		n.v.t.	n.v.t.
22 feb	Hand in Hand	Austerlitz	Beauforthuis	1		60		n.v.t.	n.v.t.
26-27 feb	Hand in Hand	Amsterdam	Theater Bellevue	2		180		n.v.t.	n.v.t.
13 mrt	Hand in Hand	Vlaardingen	Het Lyceum VOS	1		n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
16-17 mei	My First Suicide	Leiden	Theater Ins Blau	4		36		120	30%
6-8 jun	Kill your character	Arnhem	Toneelschool ArtEZ	3		214		300	71%
7 jun	Kill your character (nagesprek)	Arnhem	Toneelschool ArtEZ		1		75	100	n.v.t.
11-13 jun	Kill your character	Arnhem	Schouwburg Arnhem	3		258		750	34%
23 jun	Kill your character	Amsterdam	IT's festival	2		326		304	107%
4-14 jul	Poeten en Bandieten	Amsterdam	Over het IJ Festival	10		1183		3500	34%
3 sep	Schwalbe speelt vals	Utrecht	Theater Kikker	1		105		170	62%
5-7 sep	My First Suicide	Amsterdam	Compagnietheater	3		92		105	88%
12 sep	Schwalbe zoekt massa workshop	Amsterdam	De Balie		1		3	n.v.t.	n.v.t.
23 sep	Schwalbe zoekt massa workshop	Amsterdam	De Balie		1		20	n.v.t.	n.v.t.
26 sep	My First Suicide	Almere	Corrosia	1		18		40	45%
30 sep	Schwalbe zoekt massa workshop	Den Haag	Theater aan het Spui		1		11	n.v.t.	n.v.t.
2-4 okt	Schwalbe zoekt massa	Den Haag	Theater aan het Spui	3		235		1500	16%
10-12 okt	Schwalbe zoekt massa	Amsterdam	Frascati	3		282		492	57%

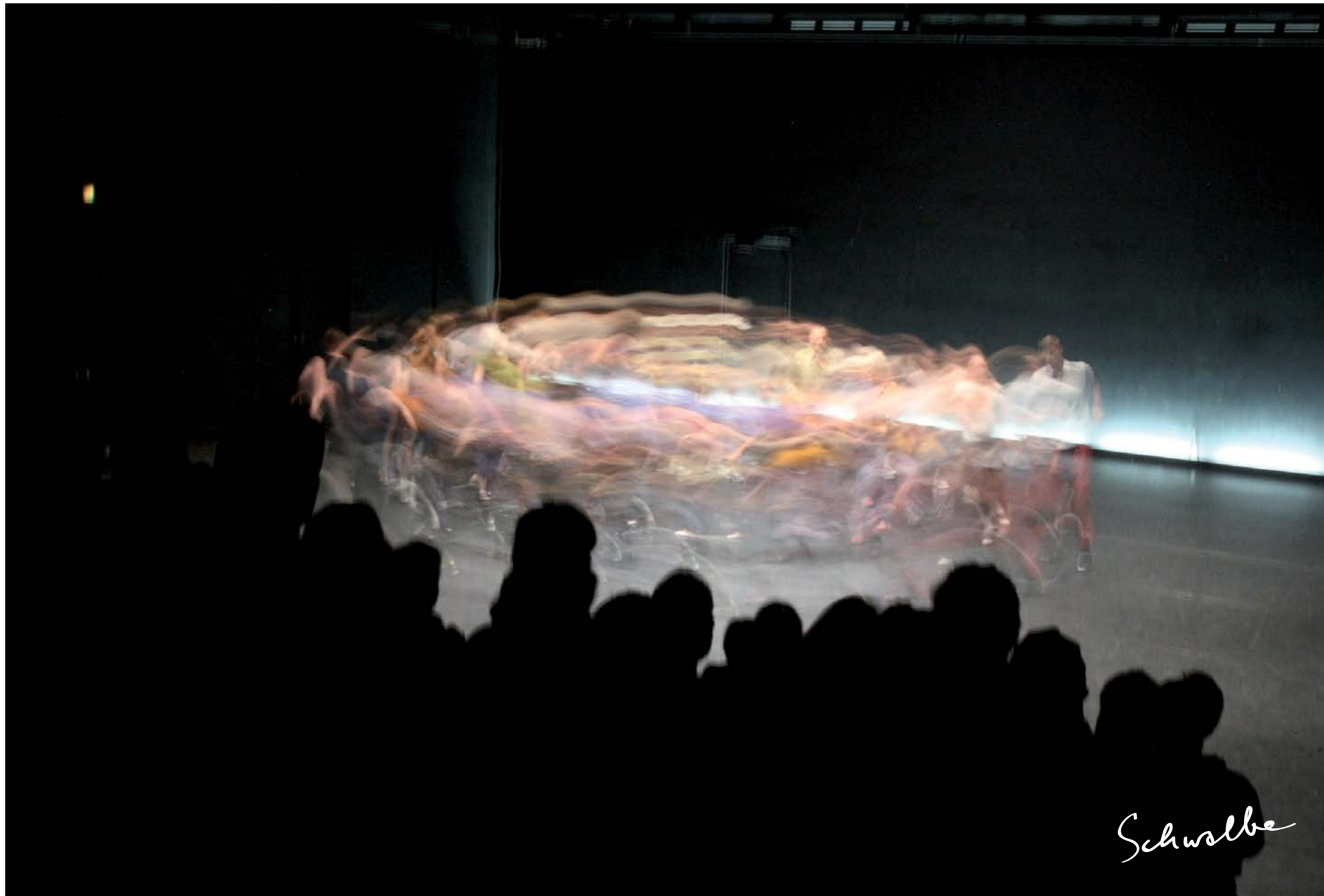
BEZOEKERSAANTALLEN

Bezoekersaantallen Nederland 2013 > vervolg

Datum	Titel	Plaats	Theater	Aantal voorstellingen	Aantal activiteiten	Aantal bezoekers voorstellingen	Aantal deelnemers activiteiten	Capaciteit	Bezettingsgraad
18-19 okt	Kill your character	Amsterdam	Compagnietheater	2		108		396	27%
22 okt	Schwalbe zoekt massa workshop	Leiden	Theater Ins Blau		1		17	n.v.t.	n.v.t.
22-24 okt	My First Suicide	Utrecht	Theater Kikker	6		157		210	75%
28 okt	Schwalbe zoekt massa	Leiden	Theater Ins Blau	1		50		201	25%
30 okt	Schwalbe zoekt massa workshop	Utrecht	Theater Kikker		1		11	n.v.t.	n.v.t.
31 okt	Schwalbe zoekt massa workshop	Den Bosch	Verkadefabriek		1		2	n.v.t.	n.v.t.
4 nov	Schwalbe zoekt massa workshop	Haarlem	Toneelschuur		1		14	n.v.t.	n.v.t.
7-9 nov	Schwalbe zoekt massa	Utrecht	Theater Kikker	3		181		510	35%
13-14 nov	Schwalbe zoekt massa	Den Bosch	Verkadefabriek	2		98		212	46%
15-16 nov	Schwalbe zoekt massa	Haarlem	Toneelschuur	2		115		260	44%
28-29 nov	Schwalbe zoekt massa	Groningen	Jonge Harten Festival	2		112		250	45%
1 dec	Schwalbe zoekt massa XL	Amsterdam	Melkweg Theater	1		198		520	38%
14 dec	Kill your character	Utrecht	Theater Kikker	1		58		129	45%
			totaal:	78	8	5550	153	12361	45%

Bezoekersaantallen Internationaal 2013

Datum	Titel	Plaats	Theater	Aantal voorstellingen	Aantal activiteiten	Aantal bezoekers voorstellingen	Aantal deelnemers activiteiten	Capaciteit	Bezettingsgraad
18-19 apr	Schwalbe speelt vals	Gent (België)	Campo	2		119		320	37%
23 apr	Schwalbe speelt vals	Ljubljana (Slovenië)	Exodus Festival	1		75		300	25%
28-29 apr	Schwalbe speelt vals	Bern (Zwitserland)	Auawirleben Festival	2		206		206	100%
10 mei	Nicola Unger - Unserdeutsch	Erlangen (Duitsland)	Internationales Figurentheaterfestival Erlangen	2		175		200	88%
15-17 mei	Nicola Unger - Phantom Story	Parijs (Frankrijk)	Theatre de la Marionnette à Paris	3		123		123	100%
26 jun	Nicola Unger - Phantom Story	St. Petersburg (Rusland)	KukArt Festival	2		65		70	93%
22 okt	Nicola Unger - Phantom Story	Munchen (Duitsland)	Internationales Figurentheaterfestival der Stadt Muenchen	2		51		70	73%
27 okt	Nicola Unger - Unserdeutsch	Munchen (Duitsland)	Internationales Figurentheaterfestival der Stadt Muenchen	1		80		100	80%
1 nov	Alexandre Singh - The Humans nagesprek	New York (VS)	BAM		1		84	n.v.t.	n.v.t.
13-17 nov	Alexandre Singh - The Humans	New York (VS)	BAM	5		727		755	96%
			totaal:	20	1	1621	84	2144	76%

Schwalbe

